

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Білоцерківський фаховий коледж сервісу та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії БФКСД

Алла СТЕПУРА

«30» травня 2022 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
У ФОРМІ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
з предмету «Українська мова»**

для вступу на навчання на основі базової загальної середньої освіти
за освітньо-професійним ступенем *фахового молодшого бакалавра*
за спеціальностями

*182 Технології легкої промисловості,
Моделювання та конструювання промислових виробів;
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Діловодство;
186 Видавництво та технології,
Комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації*

Біла Церква 2022

Розглянуто на засіданні циклової комісії дисциплін курсу загальноосвітньої підготовки Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну, протокол № 9 від 26 травня 2022 р.

Рецензенти:

Дубченко Л.Г. – викладач української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Програма вступного випробування з української мови /для абітурієнтів, які вступають на основі базової загальної середньої освіти; спеціальностей 182 Технології легкої промисловості, Моделювання та конструювання промислових виробів, 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Діловодство, 186 Видавництво та технології, Комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації / Укладачі Копитько Н. Г. – Біла Церква : БФКСД, 2022. – 9 с.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета індивідуальної усної співбесіди – перевірка рівня володіння вступником теоретичними та практичними навичками з української мови як основою формування професійних умінь та навичок майбутнього спеціаліста.

Програму індивідуальної усної співбесіди з українська мови для вступу до Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну розроблено згідно з чинною Програмою з української мови для 5-9 класів та затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України 07.06.2017 №804.

Основна мета навчання рідної мови полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно доцільно користуватися засобами рідної мови — її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо), тобто забезпечує належний рівень комунікативної компетенції. Зазначена мета передбачає здійснення навчальної, розвивальної і виховної функцій освітнього змісту навчального предмета.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Орфографія», «Морфологія», «Синтаксис. Пунктуація».

Вступне випробування з української мови проходить у формі індивідуальної усної співбесіди за запитаннями, що розроблені відповідно до чинної програми.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки. Голосні й приголосні звуки. Позначення звуків мовлення на письмі. Співвідношення звуків і букв. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й.

Предметні уміння та навички

Визначати в словах голосні, тверді і приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; визначати звукове значення букв у слові. Розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, чергування у-в, і-й

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як розділ науки про слово. Лексичне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням.

Загальноживані слова. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Предметні уміння та навички

Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів,

3. Будова слова. Словотвір.

Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення.

Предметні уміння та навички

Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні; визначати спосіб творення слів.

4. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис *не* з різними частинами мови. Особливості написання числівників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови).

Предметні уміння та навички

Розпізнавати вивчені орфограми й пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила

5. Морфологія.

5.1. Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників. Іменники спільного роду. Число іменників. Відмінки іменників. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати іменники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; визначати основні способи творення іменників; правильно відмінювати іменники, відрізнити правильні форми іменників від помилкових.

5.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників, способи їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників

Предметні уміння та навички

Розпізнавати прикметники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; утворювати ступені порівняння якісних прикметників; відмінювання прикметників; відрізнити правильні форми прикметників від помилкових.

5.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням. Групи числівників за будовою. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) *один, одна;*
- 2) *два, три, чотири;*
- 3) *від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;*
- 4) *сорок, дев'яносто, сто;*
- 5) *двісті – дев'ятсот;*
- 6) *нуль, тисяча, мільйон, мільярд;*
- 7) *збірні;*
- 8) *дробові.*

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх

творення, відмінювання; відрізнати правильні форми числівників від помилкових.

5.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням. Особливості їх відмінювання.
Предметні уміння та навички

Розпізнавати займенники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, відмінювання; відрізнати правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні.

5.5. Дієслово та його форми

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова. Види дієслів. Творення видових форм. Часи дієслова та способи дієслова.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати дієприкметники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізнати правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати дієприслівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; відрізнати правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.

5.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати прислівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників; вміти правильно писати прислівники разом, окремо та через дефіс.

5.7. Службові частини мови

Прийменник, сполучник, частка як службові частини мови. Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю. Групи сполучників за вживанням та за будовою. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати прийменники, сполучники, частки, визначати їхні морфологічні ознаки. Знати особливості правопису службових частин мови.

6. Синтаксис. Пунктуація

6.1. Просте речення

Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при однорідних членах речення, відокремлених членах речення, звертаннях, вставних словах.

Предметні уміння та навички

Розрізняти види простих речень. Правильно розставляти розділові знаки між підметом і присудком, при однорідних членах речення, відокремлених членах речення, звертаннях, вставних словах.

6.2. Складне речення

Пунктограми у складносурядному реченні. Пунктограми у складнопідрядному реченні. Пунктограми у складному безсполучниковому реченні та реченні з різними видами зв'язку.

6.3. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, діалозі, цитатах.

Предметні уміння та навички

Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалогом.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА ПІД ЧАС
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ**

I. Початковий	до 100 балів	Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт навчального предмета; з допомогою педагога дає елементарні відповіді.
II. Середній	100-115	Вступник з допомогою педагога відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певне визначення правила, продемонструвати розуміння певного поняття.
	116-130	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	131-140	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень і правил навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Вміє навести приклади за зразком.
III. Достатній	141-150	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні правила, вміє наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	151-160	Знання вступника є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його впевнена, логічна, хоч і має неточності.
	161-170	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, відповідає впевнено, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує правила із правильною аргументацією та прикладами.
IV. Високий	171-180	Вступник має повні, глибокі знання, здатний наводити приклади, використовувати знання у практичній діяльності, вміє порівнювати, робити висновки, узагальнення.
	181-190	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє відтворювати інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	191-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено

		використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно робити висновки та приймати аргументовані рішення
--	--	---

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту) Підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти (Укр) – К : Грамота, 2017.
2. Глазова О.П. Українська мова (рівень стандарту) Підручник для 9 класу (Укр), Харків : Ранок, 2017.
3. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту) Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти (Укр) – К : Грамота, 2018.
4. Українська мова (профільний рівень) Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти (Укр) Караман С. О., Горошкіна О. М., Караман О. В., Попова Л. О. – Харків : Ранок, 2019.
5. Українська мова: підр. для 8 кл. закладів заг. середн. освіти – 2-ге вид., перероблене / О.М.Авраменко, Т.В.Борисюк, О.М. Почтаренко – К.: Грамота , 2021.
6. Заболотний О.В., Заболотний В.В.Українська мова: підр.,10 кл. Рівень стандарту. – К.: Генеза, 2018.
7. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови.— К.: Освіта, 2012.— 270 с.
8. Український правопис: схвал. Постановою Каб. Міністрів України № 437 У45 від 22 трав. 2019 р.- Репринт. Вид. – Харків : Право, 2020. – 292с.